

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Principia Juris Canonici : Ex Libro ... Decretalium Gregorii
IX. Pontificis M / Antehac In Alma & Archi-Episcopali
Benedictina Universitate Salisburgensi**

König, Robert

Salisburgi, 1725

VD18 80460526

12. Ut Ecclesiastica beneficia sine diminutione conferantur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61800](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61800)

præfides, exponatur, quò quilibet sententiam suam in medium proferre possit. Et siquidem major, & sanior pars Capitularium conveniat, pro eo habetur, ac si omnes convenissent per c. 1. h. t. & l. 19. ff. ad Municipalem. ut enim tritissimum sonat brocardicum: *in rebus ad universitatem, ut universitatem, spectantibus majora concludunt.* Martin. Rumeilin. dissert. 3. ad aur. Bull. §. in addit. lit. a. Censetur autem pars major, quæ numerò excedit, habito respectu non ad alias partes in diversa euntes, sed ad totum Capitulum præsens, ut si ex duodecim Canonicis presentibus octo, vel septem consentiant. c. si cui 23. de Elect. in 6. Sanior verò pars dicitur, quæ majoritate, prudentiâ, & pietate nititur. c. sana. 11. dist. 9. In dubio tamen, & nisi contrarium probetur, pars major, etiam sanior præsumitur per c. illud §. dist. 23. c. in nostra. de Testib. & c. 21. de offic. deleg. Fagn. in c. 1. h. t. n. 4. Porro pars minor quando sanior est, majori quidem parti potest contradicere, ejusque decreta mediante appellatione ad Superiorem impedire, decernere autem nomine Capituli sine illius consensu nihil valet, nisi pars major fortè ob delictum jure suffragii privata esset. Panorm. in c. cum in consuet. 1. h. t. n. 11. Ern. Pirrhing. n. 3.

§. VII.

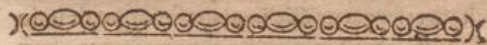
11. *Finis*, ob quem Capitulum congregatur, est communis Ecclesiæ utilitas. Ne ergo Capitulares privatam utilitatem spectent: quippe verissimè alicubi Livius, quòd respectu rerum privatarum offeceris, officiatque publicis consiliis.

§. VIII.

12. *Effectus* Capituli est, quòd vota majora concludant, & pars major obliget minorem, etiam invitam. c. fin. h. t. Quod procedit in casu, quo agitur de jure communitatis, vel Ecclesiæ: secus si agitur de re, ac jure singulorum: tunc enim locum habet regulà: quod

KÖNIG IN DECRET. LIB. III.

omnes tangit, debet ab omnibus approbari. c. 29. de R. F. in 6. & illa: *in re communi potior est conditio prohibentis.* c. 56. Eod. in 6. nimirum ubi res communis ad plures non jure Collegii, sed jure singulorum spectat. Quamobrem si major pars Capitularium consentiat, aliquid de suis redditibus remittere, & ad certum usum pium applicare, reliquis non præjudicat, nisi statuat, ut quilibet Capitularium certam portionem reddituum contribuat ad reparandam Ecclesiam Cathedralè, quo casu pars major ad se trahit, & obligat minorem, eò quòd Canonici recipiant quidam redditus jure singulorum, non tamen omninò absoluto, sed potiùs respectivo, & cum tacito onere ex autoritate juris annexo, ut in casum necessariæ reparationis conferant ex superfluis d. c. fin. h. t. & ibi Barb. n. 2. & 4. Panorm. n. 7. Pirrhing. sub. n. 8. & alii uno ore.

TITULUS XII.

Ut Ecclesiastica beneficia sine diminutione conferantur.

Denique post tradita de beneficiis, & beneficiorum collationibus, hic regula statuitur, ut sine diminutione conferantur. Quæ diminutio fieri censetur beneficiorum unione: divisione: dismembratione: suppressione: pensionis, aut oneris impositione.

Pars I.

De Beneficiorum Unione.

SUMMARIA.

1. *Unio quid nominis?* 2. *Quid res?* 3. *Quotuplex?*
4. *Quinam possint unire beneficia?* 5. 6. 7. *Qua beneficia uniri possint?* 8. *Quæ causæ?* 9. *Quæ solennitates requirantur ad unionem?* 10. *Quis sit finis unionis?* 11. & seqq. *Qui effectus?*

N

§. I.

§. I.

1 *Unio ab uniendo appellatur, eò quòd per hanc duæ, vel plures Ecclesiæ ob evidens quoddam commodum in unum conjungantur. Finckelth. de Jure patronat. c. 5. n. 57. Vulgò incorporatio indigitatur.*

§. II.

2 *Definitur beneficiorum unio, quòd sit duorum vel plurium beneficiorum, aut Ecclesiarum ab Episcopo, vel alio Superiore facta connexio. Rebuff. in Prax. benef. tit. de Union. benefico. num. 2.*

§. III.

3 *Dividitur beneficiorum unio in temporalem, & perpetuam Temporalis dicitur, quæ ad certum tempus restricta est, ut si fiat contemplatione personæ ad ejus vitam. Et hæc non est propriè dicta unio, sed potiùs dispensatio, aut reservatio, per quam beneficium ad vitam reservatur illi, in cujus favorem fit unio Rebuff. loc. cit. n. 9. Perpetua vocatur, quæ fit absque determinatione temporis, ac in favorem Ecclesiæ, ejusque utilitatem permittitur. Et hæc fit, quando exprimitur, ut perpetuò duret juxta c. 33. ibi: de Capellis in perpetuum annectendis. de Prabend. vel quando additur: ad perpetuam rei memoriam: vel, ad beneplacitum Sedis Apostolica. c. 5. de Rescript. in 6. vel si fiat contemplatione Ecclesiæ. c. novit. 1. Ne Sede vacante. Pirrling. de Prabend. num. 200.*

§. IV.

4 *Causa efficiens hujus unionis est uniens. Potest autem unire beneficia non modo S. Pontifex, aut Legatus de Latere, sed etiam Episcopus: sicut enim unire Episcopatus, atque potestati subicere aliena ad S. Pontificem pertinere dignoscitur, ita Episcopi est, Ecclesiarum sua Diocesis unio, & subjectio earundem. Textus in c. sicut unire. de Excessib. Pralat. Idemque statuit Concilium Vienneuse in Clem. 1. §. ad hæc. de Statu Monach. & Trident. in*

sess. 21. c. 1. de Reform. Imò Mohed. dec. 3. de Offic. Vicar. docet, quòd & Vicarius generalis beneficia uniendo facultatem habeat, ex quo unire beneficia est jurisdictionis ordinariæ, & quidem contentiosæ, cum actus unionis subsistente causâ exercentur in invitum, l. 2. ff. de Offic. Procons. omnia autem, quæ sunt jurisdictionis ordinariæ regulariter ad Vicarium generalem transeunt. Felin. in c. eamto. num. 17. in pr. de Rescript. & Ego supra ad tit. de Offic. Vicar. n. 21. dissentit Rota apud Puteum lib. 3. dec. 53. & Rebuff. in Prax. Benef. tit. de Forma Vicariatus. n. 102. ubi asserit, quòd hæc potestas Vicario non censetur concessa, etsi post facultatem conferendi sit adjuncta clausula potestatis faciendi majora expressis juxta c. qui ad agendum. de Procurator. in 6. Cæterum unio est de reservatis Episcopo, & denegatur inferioribus Prælati licet ad eos Ecclesiæ pleno jure spectent. Par-norm. & Joan. Andr. in d. c. sicut unire. n. 2. de Excessib. Pralat. nisi in hisce Ecclesiis jurisdictionem quasi Episcopalem exercent. Petr. Gregor. Tholosan. de Benef. c. 20. n. 7. P. Engl. h. t. num. 10.

§. V.

Materia, seu Objectum unionis sunt Ecclesiæ, ac beneficia, quæ ununtur. Permittitur autem Episcopis, etiam tanquam Sedis Apostolicæ Delegatis, ut possint facere uniones quarumcunque Ecclesiarum parochialium, aut aliorum quorumcumque beneficiorum, sive curatorum, sive non curatorum suæ Diocesis, ob paupertatem aliãve justam causam, sicut illa forent generaliter, vel specialiter reservata, aut qualitercumque affecta. Trident. sess. 21. de Reform. c. 5. ita scilicet, ut reservatio, quamvis generalis, si est tantum circa collationem, quam solam sibi Papa reservat, non impediat unionem, sive fiat ante, sive post, solùmque suspendat effectum, donec reservatio antecedens consumatur: quan-

quandoquidem unio nomine collationis non venit. Pirrhing *ad tit. de Præbend. n. 106.* Secus est, quando reservatio habet verba generalia, non solum collationem comprehendentia, sed quamcumque aliam dispositionem, tunc enim sub eisdem verbis generalibus unio prohibita censetur, Panormit. in *c. sicut unire* *lib. num. 7. de Excessib. Prælat.*

6 Reperias tamen beneficia, quæ uniri prohibentur. Ita I. Trident. *sess. 24. de Reform. c. 9.* interdicat, ne beneficia diversarum diocesium, sive curata, sive simplicia, quacumque de causa, etiam ad cultum Divinum augendum, perpetuò uniantur, ne per talem unionem limites diocesium confundantur. II. Idem Tridentinum *sess. 24. de Reform. c. 13.* vetat, ne impostero Ecclesiæ parochiales uniantur Monasteriis quibuscumque, aut Abbatibus, sive Dignitatibus, vel præbendis Ecclesiæ Cathedralis, aut Collegiata, aliisve beneficiis, vel piis locis. Quo tamen decreto non obstanti potest Episcopus facere unionis Parochiarum pro fundatione, dotatione, augmento, vel conseruatione Collegiorum, Monasteriorum, & aliorum priorum locorum ad fidei Catholicæ defensionem, bonarumque artium cultum. Barb. in *Collectan. ad Trident. loc. cit. n. 10. & seq. & J. E. II. lib. 3. c. 16. n. 34.* & multò magis unire potest secularia quoque beneficia simplicia, vel curam duntaxat habitualement habentia: siquidem exceptio Tridentini tantum de Parochialibus Ecclesiis firmat regulam in aliis Ecclesiis non exceptis: neque plus censetur de jure veteri mutatum, quam expressum. *l. precipimus 32. §. 6. C. de Appell. P. Engel de Capell. Monach. num. 17.* III. Id ipsum Concilium in *sess. 24. de Reform. c. 15.* decernit, ut in Cathedralibus & Collegiatis insignibus, ubi frequentes, adeò que tenues sunt præbendæ simul cum distributionibus quotidianis, ut sustinendo decenti Canonorum gradui pro loco, & personarum

qualitate non sufficiant, liceat Episcopis cum consensu Capituli, aliquot beneficia simplicia, non tamen regularia, iis unire. *lib. tit. 6. c. 1.*

An verò beneficia nondum vacantia Monasteriis, Collegiis, vel certæ alicui dignitati, aut beneficio uniri possunt? *Scrupulum* movet, quòd S. Concilium Tridentinum in *cit. sess. 24. c. 19.* generaliter quas-cumque gratias ad beneficia vacatura deinceps concedi prohibeat, incorporatio autem, sive unio beneficii procul dubio involvat gratiam ad beneficium vacaturum, & quidem majorem, quàm simplex collatio, utpote perpetuam, & talem, quæ non expiret, etiamsi is, cui gratia facta est, v. g. Abbas præmoriatur, antequam beneficium unitum actu vacare incipiat.

Attamen expediti juris est, quoad uniones, & incorporaciones beneficiorum nihil immutatum esse, consequenter ut olim, ac jure veteri, ita hodie dum beneficia non vacantia uniri posse: inprimis quia Concilium Trident. *cit. c. 19.* tantum loquitur de concessione beneficii in titulum, non de concessione in proprietatem, ut optimè observat *Garc. de Benefic. p. 10. c. 1. num. 24.* Quin imò idem Concilium *sess. 21. de Reform. cap. 5.* Episcopis impertitur licentiam uniendo quas-cumque Ecclesias & beneficia, *sine tamen præjudicio obtinentium*, ut textus sonat, adeò que supponit unionem fieri posse de beneficiis non vacantibus. Deinde ratio, ob quam Tridentinum gratias expectativas proscribit, est votum captandæ, aut optandæ mortis alienæ: quæ hoc ipsò circa gratiam unionis cessat, quòd non expiret, quantumvis Prælati, qui eam obtinuit, moriatur ante beneficiatum, cujus beneficium unitum est. Accedit, quòd jure quoque communi Episcopis prohibitum fuerit, beneficia nondum vacantia alteri concedere in titulum propter votum captandæ mortis, nec tamen ob istam ratio-

nem illis interdictum sit, talia beneficia vivente, & omnino inconsulto priori Beneficiato alteri Ecclesie, vel dignitati unire. *c. cum venissent 9. de Restit. spoliat. Clem. 2. de Reb. Eccles. non alien.*

§. VI.

8 *Formam unionis præcipue duo absolvunt: nempe causa, & solennitas canonica.*

Causa est vel necessitas, vel evidens Ecclesie utilitas. c. exposuisti 33. de Preb. Necessitas, veluti cum duæ Ecclesie ad eod sunt pauperes, ut impossibile sit, earum proventus ad victum duorum Sacerdotum sufficere, aut si altera hostium immanitate sit desolata. c. postquam 49. causa 16. q. 1. Clem. ne in agro 1. §. ad hac de Statu Monach. Utilitas, ut cum locorum opportunitas, seu vicinitas id exposcit, vel temporis qualitas; ut puta, quia in loco nunc Christianorum dicitur imminutus numerus, aut quia ob fructuum tenuitatem non perinde idonei Sacerdotes ad procurandum beneficium inveniuntur. c. eam se 4. de Acat. qualit. & word. pratic. Neque verò sufficit utilitas, vel necessitas simplex, sed evidens desideratur, ac præcisâ, quâ excludatur quæcunque dubitatio. Rota dec. 65. n. 17. p. 2. divers. Unde est, ut si propter indigentiam, aut tenuitatem reddituum fiat, opus sit occurrere difficultati, quæ oritur ex eo, quod usque tunc Ecclesia, cui fit unio, se sustentaverit: id quippe satis est ad hanc causam evitendam. Oldrad. consil. 262. num. 1. qui n. 2. etiam monet, præcavendum, ne excedat causam suam, & eo prætextu unio fiat in immensum. Imò ut de egestate Ecclesiarum constet, verus annuus valor tam Ecclesie unientis quam illius, cui uniri petitur, exprimendus est secundum Regul. 21. aliàs 22. Cancel. lar. de Unionib.

9 *Solennitas duo concernit, videlicet tractatum, ac vocationem eorum, qui per unionem beneficiorum lædi possunt.*

Tractatus, in quo causa necessitatis, vel utilitatis disquiritur, debet fieri cum Capitulo. Clem. si una 2. de Reb. Eccles. non alien. sine dubio propter ærèssimam conjunctionem, & consortium, quod est inter Episcopum & Capitulum, cum quo ad eod omnia negotia ardua expedire debet. c. novit. 4. de his, qua sunt à Pralat. sine consensu Cap. Rota dec. 222. n. 4. p. 9. Recent. Et ideo in Ecclesiis de jure patronatis, licet Patronus in unionem consentiat, Episcopum adhuc sui Capituli consensum debere adhibere, respondit Rota dec. 688. n. 2. p. 1. Recent. Pro validitate tamen unionis sufficit, si postmodum Capitulo consensus accedat. Rota dec. 133. n. 9. & seq. p. 2. divers. P. Engel h. e. n. 11. imò ex probabili sententia sufficit consensus præsumptus, etiam ex simplici temporis decursu. Gabriel consil. 200. n. 5. & 6. lib. 1. Verum in unione Mensæ Capitulari, vel Episcopali faciendâ ne quidem consensus Capituli sufficit, sed Papæ auctoritas requiritur. d. Clem. si una 2. ne idem de Capitulo videantur auctorizare in sua, quod fieri non debet. Rota dec. 1. n. 2. in fin. de Eccles. adific. in antiq.

Quoad vocationem eorum, qui possunt interesse prætere, notandum, ex necessitate vocandum esse tam Patronum, seu eum, cui Ecclesia quoquo modo subest, quam Collatorem. c. suggestum. 20. de jure patronat. Clem. 1. §. ad hac de Statu Monach. Zabarell. in d. Clem. si una n. 3. de Reb. Eccles. non alien. ita ut neglecto eorum consensu irrita sit unio. Zypæus lib. 5. consult. can. consult. 7. n. 15. Rota dec. 688. n. 2. p. 1. Recent. De Rectore verò omnes conveniunt, ejus vocationem non esse necessariam, ut cui nullum sit præjudicium, cum sit de ratione unionis, ut ejus executio suspendatur, donec, qui beneficium unitum obtinet, cedat, vel decedat. c. consultationibus. de Donation. Trident. sess. 21. de Reformat. c. 5. Rota dec. 133. n. 13.

num. 13. p. 2. *divers. & dec. 565. num. 2. p. 5.*
tom. 2. Recent.

§. VII.

10 *Finis unionis beneficiorum est utilitas, & dignitas Ecclesiarum, ut innuit Trident. sess. 24. de Reform. c. 15. in illis verbis; ut Divino cultui celebrando, & dignitati Ecclesie commode valeant respondere.*

§. VIII.

11 *Effectus Unionis beneficiorum variat pro triplici uniendi ratione: nam*

I. Si duo beneficia, sive Ecclesie ita uniantur, ut in unum quasi corpus distinctum coalescant, ut si ex duabus Ecclesiis Parochialibus, quarum tenues valde sunt redditus, una fiat Ecclesia parochialis tertia, hujusmodi unio operatur, ut prerogative & privilegia data uni Ecclesie competant & alteri, & si contraria sunt, meliora, ac favorabiliora servantur. Rota *dec. 37. n. 2. p. 10. & dec. 156. n. 6. p. 11. Recent.* Rebuff. in *Prax. Benef. tit. de Unionib. Benef. n. 11.* Garc. *de Benef. p. 12. c. 2. n. 7.* qui n. 12. recte advertit, hunc uniendi modum rarum, & parum frequentem esse.

12 II. Si ita uniantur Ecclesie, ut in unum veluti corpus minimè redigantur, sed ut una superior, & principalis existat, altera verò inferior, ac tanquam accessorium subjiciatur, hoc casu inferior Ecclesia amittit nomen beneficii, quod per unionem suppressum, & extinctum est. Gloss. in *Clem. per literas 2. de Prabend.* Rota *dec. 11. num. 1. & 2. de Reb. Eccles. non aliu. in antiq.* & è contrario induit nomen, & naturam ejus beneficii, cui annexa est, atque consequenter illius quoque privilegiis fruitur per *c. recolentes 3. de Statu Monach.* Riccius *tom. 1. resolut. 387. num. 4. & resol. 391. num. 1.* Navar. *consil. 6. de Verb. signif.* Petr. de Perus. in *tr. de Unione Ecclesiar. c. 2. n. 10. & 19.* Hinc omnia jura tam temporalia, quam spiritualia cum omnibus emolumentis beneficii uniti transferuntur ad bene-

ficium, cui fit unio. Seraph. *dec. 1009. n. 4.* Rota *dec. 710. n. 2. in fin. p. 2. Recent.* Petr. de Murga *tr. de Benef. q. 2. num. 531.* Hinc per unionem Ecclesia secularis, si uniat regulari, proprio statu mutato fit regularis. Rebuff. *de Benef. V. Beneficium regulare.* Rota in *Parochiali Vicaria de Stella 14. Decemb. 1652. coram Ottobono.* Petr. de Murga *d. n. 531. & q. 4. n. 26. & 29.* aut si Ecclesia, cui facta est unio, sit exempta à jurisdictione Episcopi, & Papæ immediatè subjecta, etiam beneficium tali Ecclesie unitum erit exemptum. Duran. *dec. 303. num. 3. & 4.* Rota *dec. 30. num. 4. & 7. p. 11. Recent.* quæ loquitur in terminis exemptionis etiam à jure sententiali. Hinc quoque beneficium unitum nunquam dicitur vacare, cum ejus principalis Rector sit is, cujus Ecclesie unitum est; neque in tali beneficio locum habet terminus Lateranensis Concilii de devolutione ad Episcopum ob vacantiam ultra 6. Menses. Joan. Honor. *tit. de Prabend. p. 4. num. 6.* Barb. *de Offic. & potest. Episc. p. 3. alleg. 58. n. 16.* P. Engel. *de Capellis Monach. num. 11.* ubi prolixè disserit, quid juris Monasterium habeat in Parochiis pleno jure unitis.

III. Si Ecclesie æquè principaliter, & ita adunentur, ut neutra alteri supponatur, hæc unio id solum operatur, ut Rector unius sit etiam Rector alterius beneficii, de cæterò utrumque manet in suo pristino statu cum omnibus ad sui naturam, titulum, qualitates, privilegium, & nomen pertinentibus. Gloss. in *c. 1. Ne Sede vacante.* P. Engel *h. t. n. 9.* Petr. de Murga *tr. de Benef. q. 4. num. 12.* cum citatis, adeò ut unum sub altero non comprehendatur in impetratione, nisi de utroque sit facta mentio. Garc. *de Benef. p. 12. c. 2. n. 43.* Rota *dec. 353 num. 11. p. 10. Recent.* Quoniam verò duo beneficia æquè principaliter unita intelliguntur unita respectu Rectoris, propterea si duo Episcopatus ita uniti fue-

sint, Episcopus residendo in uno potest explere negotia utriusque: & similiter in uno tantum Vicarium generalem constituere, ad quem subditi utriusque diocesis accedere debeant, siquidem quoad Episcopum una duntaxat diocesis reputatur. Rota *part. 4. tom. 3. Rec. cent. dec. 537. num. 7. Cavaler. dec. 418. num. 2. & 3.*

14 *Quarenti*, unde cognosci possit, an unio principaliter, vel accessorie facta sit, peroptime respondet Ferdin. de Castro Palao *tom. 2. tr. 13. disp. 6. punct. 12. §. 1. num. 10.* ubi tres veluti notas observandas ostendit. Prima est, ut inspiciatur tenor unionis: si enim instrumentum, aut rescriptum dicat: *illud, & illud beneficium unimus*; unio est æque principalis; si autem dicat: *tale beneficium illi beneficio unimus, & incorporamus*; censetur unio accessorie facta. Rota *dec. 30. n. 8 p. 11. Recent. Secunda*, ut si ex verbis unionis id colligi nequeat, spectetur, quod beneficium magis dignum; & illud iudicandum est, esse principale unitum, & minus dignum esse accessorie unitum: quia juxta vulgatum: magis dignum trahit ad se minus dignum *c. quod in dubiis de Consecr. Eccles. vel altar. Tertia*, ut, si beneficia æqualia appareant, attendatur, an ex uno solum beneficio denominatio proveniat, & illud iudicabitur principale unitum, aliud accessorie, cum in hac æqualitate sola unio accessoria causa esse possit hujus denominationis. Rota *dec. 114. n. 6. p. 2. divers.* Maxime autem observandum erit ad usum, & consuetudinem, quæ est optima legum interpretis. Verum si omnibus consideratis res adhuc dubia sit, præsumendum est, unionem æque principaliter, & non accessorie factam esse, ex quo præsumptio sumi debet potius pro conservatione, quam extinctione beneficii. *c. Abbate de V. S. Cell. dec. 76. n. 7. Rota dec. 330. n. 2. coram Cavaler.*

Pars. II.

De Divisione Beneficiorum.

SUMMARIA.

15. *Definitur divisio beneficiorum. 16. a quo? 17. in quibus beneficiis? 18. ex qua causa? 19. qui solemnitate facienda sit? 20. Quo sit finis? 21. Quis effectus hujus divisionis?*

§. I.

Definitur divisio beneficiorum, quod sit selectio unius beneficii in plura; ut si ex uno Episcopatu fiant duo: ex una Ecclesia Parochiali dua: ex uno Canonatu duplex Canonicatus, vel unus Canonicatus, & portio. *Garc. de Benef. p. 12. c. 4. num. 1.*

§. II.

Causa efficiens divisionis beneficiorum est, qui ea dividit. Pectinet autem divisio Ecclesiarum Cathedralium ad solam, & supremam S. Pontificis potestatem juxta illud ab Host. in *c. sicut univo. de Excess. Pralat. relatum*; *Erigit, & subjicit Cathedras, & dividit univ.* Parochias vero, aliæque beneficia inferiora etiam Episcopus, vel alius, qui jurisdictionem Episcopalem exercet, dividere potest: quicumque enim habet univendi potestatem, illi quoque facultas dividendi conceditur *arg. c. avaritia. 10. de Præbend.*

§. III.

Materia, seu objectum est beneficium, quod dividitur; ex parte cujus necessarium est, ut habeat sufficientes redditus pro duabus præbendis, siye ad duos Beneficiatos honeste alendos; alioquin divisio fieri non debet, & si defacto sit facta, tum Episcopus dividens obligatus est, ex beneficiis, quæ vacaverint, integrare præbendas, ita ut portio aliqua ex beneficiis abundantibus adimatur, eaque tenuioribus adjiciatur. Non tamen requiritur, ut præbendæ de novo erectæ sint æquales antiquis, siye ut æquales redditus habeant, sed factus est, si habeant sufficientes redditus pro sustentatione

stemandis singulis Beneficiariis. *c. vacante. 20.*
de ibi Panorm. n. 2. & 4. de Prabend. Petr. d.
Murga. de Benef. q. 6. n. 4. & 20.
 §. IV.

18 *Forma divisionis beneficiorum stat in re-*
quisitis, quæ duo.

Primum est iusta, & rationabilis causa,
videlicet necessitatis, vel utilitatis, d. c. vacan-
te. 26. de Prabend. Et utraque talis esse debet,
ut eis alio modo congruè provideri non va-
leat. c. quoniam 14. de Offic. ordin. c. ad au-
diendam. 7. & c. fin. de Eccles. edific. Trident.
sess. 21. de Reform. c. 4. Rota dec. 223. n. 10.
p. 6. Recour. ubi dicit, dispositionem d. c. ad
audiendam procedere, quando aliter provi-
dendi non potest. Ideo non est causa suffi-
ciens beneficia dividendi, ut multiplicatione
beneficiorum augeatur cultus Divinus, cum
hoc cultus Divini augmentum à beneficio non
exigatur. Lambertin. de Jure patron. lib. 2.
p. 1. q. 12. art. 7. item non est sufficiens
causa dividendi parochiale beneficium multi-
tudo Parochianorum, si exclusâ divisione
omnibus Parochianis commodè Sacramenta
administrari possint ab ipso Rectore, & ab
aliis Clericis in adiutorium assumptis, ut in-
notat Trident. sess. 21. de Reform. c. 4. P. Engl.
ad tit. de Paroch. n. 3. Petrus de Murga cit.
q. 6. num. 5. & seqq.

19 *Alterum, quod requiritur, est, ut interve-*
niat consensus Capituli arg. c. novit. 4. de his.
quæ sunt à Pralat. Clem. 2. de Reb. Eccles. non
alien. cum per divisionem alteretur status Ec-
clesiæ, eaque sit quædam species alienationis.
Pirrhing. ad tit. de Prabend. n. 233. Consen-
sus autem Rectoris, cujus est beneficium di-
videndum, non desideratur, cum Trident.
tit. sess. 21. c. 4. dicat etiam invitis Recto-
ribus id fieri posse. Neque item exigitur
consensus Parochianorum, cum idem S. Con-
cilium totam hanc causam iudicio Episcopi re-
mittat, citari tamen debent & audiri, sicut

etiam Patronus, si fortè rationabilem contra-
 dicendi causam habeant. P. Engl. *l. t. num. 4.*

§. V.
Finis divisionis beneficiorum est augmen-
tum cultus Divini, & utilitas Ecclesiæ.

§. VI.
Effectus hujus divisionis est, quòd ex uno
faciat duo, vel plura beneficia, ita ut divi-
fructibus duo imposterum beneficiati insti-
tuantur. Notat verò Petr. de Murga d. q. 6.
n. 22. decimas ad Ecclesiam matricem perti-
nentes non transire ipso jure in Ecclesiam Pa-
rochiale noviter erectam, sed in arbitrio
Episcopi esse, an decimas, vel alios fructus
eidem assignare velit.

Pars III.

De Dismembratione Bene- ficiorum.

SUMMARIA.

22. *Quid sit dismembratio? 23. Quis possit dismem-*
brare beneficia? 24. Quæ beneficia admittant dis-
membrationem? 25. Quæ causa? 26. Quæ solen-
nitatis ad dismembrationem desideretur? 27. Affi-
gnatur dismembrationis finis. 28. Effectus.

§. I.

Definitur dismembratio, quòd sit separa-
 tio aliquorum fructuum, & reddituum
 beneficii ab ipso beneficio, ut alteri beneficio,
 vel loco pio applicentur. Garc. de Benef. p. 3.
 c. 3. num. 1.

§. II.

Causa efficiens dismembrationis est S. Pon-
tifex, cui plena in beneficiis potestas, ac om-
nimoda dispositio competit: c. 2. de Prabend.
in 6. & Episcopus, seu Ordinarius, qui ex
iusta causa portiones, seu redditus beneficio-
rum etiam in Ecclesiis, seu Parochiis, quæ Mo-
nasteriis, aut Collegiis incorporatæ sunt mi-
nuere, seu dismembrare potest, salvâ tamen
unionem, ut ex c. avaritia 10. de Prabend. à
sensu contrario colligit Pirrhing. eod. tit. n. 223.

§. III.

§ III.

24 *Materiam, seu Objectum* dismembrationis constituit beneficium, quod dismembratur. Ubi notandum primo, non posse Episcopum parochiæ, seu curati beneficii fructus dismembrare, ut simplici beneficio applicentur, eò quòd Concilium Trid. *sess. 25. de Reformat. c. 16.* simpliciter prohibeat, beneficium curatum in simplex converti; quod intelligendum est, etiam in aliqua parte fructuum, ut S. Congregatio declaravit apud Petrum de Murga *tr. de Benef. q. 5. num. 3. & 5.* Pyr. Corrad. in *Prax. benef. lib. 3. c. 2. n. 13.* Notandum secundo, minus posse Episcopum separare, seu dismembrare ab Ecclesia Parochiali beneficia simplicia, seu oratoria unita, tamen si his separatis Parochialis non indigeret, eò quòd hęc ratione Parochialis ex parte in simplex beneficium converti videatur contra Trident. *d. c. 16.* ut iterum à S. Congregatione decisum esse, refert Garc. *de Benef. p. 12. c. 2. n. 87.* & cum hoc Petr. de Murga, & Pyr. Corrad. *ubi supra* Aloyf. Riccius in *praxi fori Eccles. dec. 492. num. 1.*

§ IV.

25 *Forma* dismembrationis exigit causæ, & solennitatis concursum.

Justa causa regulariter reputatur, quæ implicat animarum periculum, cui aliã ratione non potest prospici juxta *c. ad audientiam. 3. de Eccles. adif. Rota dec. 484. n. 5. p. 1. Recent. Cels. dec. 403. n. 5.* ubi concludit, liti extinctionem, & litigantium concordiam non esse sufficientem causam dismembrationis, ex quo hoc obtineri potest, quin beneficium dismembratur. Addidi: *regulariter*, siquidem aliquando v. l. sola pinguedo reddituum unius, & exilitas fructuum alterius Ecclesiæ dismembrationis justa causa censetur, ut in casu, quo Episcopus constituit ministrum in Ecclesia Parochiali, qui adjuvet Rectorem, & ad hunc effectum illi assignat pensionem ex redditibus

Ecclesiæ locò beneficii. Panorm. in *c. conquirente. num. 1. & 5. de Cleric. non resident.* Rota in *Toletana beneficii. 12. Octob. 1579. coram Seraphino.* Pyr. Corrad. in *Prax. Benef. lib. 3. c. 2. num. 10.*

Quod solennitatem attinet, quando dismembratio fit per Ordinarium, refert, si beneficium vacante, vel non vacante? Si beneficium non vacet, iterum interest, si tamen ad petitionem Rectoris, seu Parochi superfluit, vel ex officio, aut motu proprio Episcopo? Casu priori præter justam causam, si Ecclesia illa non sit collegiata, neque incorporata Ecclesiæ Collegiata, vel Conventuali, solum requiritur auctoritas Episcopi tanquam Ordinarii; alioquin si Collegiata sit, vel tali incorporata, insuper consensus illius Collegii, vel Capituli desideratur. Casu posteriori cum justa causa necessarius est etiam consensus Capituli Cathedralis, tanquam solennitas aliqua necessaria ad hanc quasi alienationem faciendam. *pet. c. dudum. 1. de Reb. Eccles. non alien. & Clem. si una. 2. Eod. Garc. de Benef. p. 12. c. 3. n. 11. & 12.* Consensus verò Rectoris Ecclesiæ dismembrandæ, quamvis pro suo interesse, & propter præjudicium ei imminens vocari debeat, ac audiri, non exigitur pro forma sed si justa subsit causa, Episcopus illo invito ad talem dismembrationem procedere potest *pet. c. ad audientiam. 3. ad fin. 7. si vero persona. de Eccles. adif. Lotter. de Re benef. lib. 1. q. 28. num. 6. & 10.* Sin beneficium, cuius dismembratio instituitur, vacat, Curator ei, vel Defensor ab Episcopo deputandus est, qui de legitimitate, & veritate causæ necessaria disquirat; aliàs dismembratio erit irrita. *d. c. dudum. 1. & ibi Gloss. V. Defensore. Celsus dec. 403. num. 3. Garc. d. c. num. 4.*

§ V.

Finis dismembrationis est, ut aliud beneficium tenue, aut locus pius coadjuvetur ad Beneficiarios honestè alendos,

§. VI.

Effectus dismembrationis est, quod per eam salvo titulo, & remanente unitate beneficii aliqui fructus ab eo separentur, & alteri beneficio applicentur; in quo differt à divisione, quæ ex uno facit duo, aut plura beneficia. Garc. de Benef. p. 12. c. 4. n. 1. Petr. de Murga eod. tr. g. 5. n. 1.

Pars IV.

De Suppressione Beneficiorum.

SUMMARIÆ.

29. Suppressionis definitio. 30. Beneficia supprimere potest S. Pontifex & Episcopus. 31. Quæ beneficia supprimenda? 32. Quæ causæ? 33. Quæ sollemnitate opus sit in suppressione? 34. Quis sit finis? 35. Quinam effectus suppressionis?

§. I.

Definitur suppressio, quod sit extinctio beneficiorum, aut reductio præbendarum ad minorem numerum, eò quod redditus tenues sint, & insufficientes.

§. II.

Causa efficiens suppressionis est is, qui beneficia suppressit, ac ad minorem numerum reducit: id quod non solum S. Pontifex, sed & Episcopus ex justa causa potest. c. cum accessissent. 8. & ibi Innocent. n. 1. c. ex parte. 12. & ibi Panormit. n. 2. de Constit. Quibus succinit Tridentinum sess. 24. de Reform. c. 15. ubi Episcopis concedit, in Ecclesiis Cathedralibus, & Collegiatis insignibus, in quibus frequentes, adeoque tenues sunt præbendæ simul cum distributionibus quotidianis, cum consensu Capituli, vel aliquot simplicia beneficia, non tamen regularia, unire; vel si hac ratione provideri non possit, aliquibus ex iis suppressis, cum Patronorum consensu, si de jure patronatus Laicorum sint, quarum fructus, & proventus reliquarum præbendarum

KÖNIG IN DECRET. LIB. III.

distributionibus quotidianis applicentur, eas ad pauciores numerum reducere.

§. III.

Materia, seu objectum suppressionis est beneficium, ac præbenda, quæ supprimitur. Ubi advertit extinctionem, & suppressionem beneficii fieri posse, quanquam beneficium à S. Pontifice, vel de ejus auctoritate erectum sit, ut ex adducto Tridentini decreto colligitur Pax Jordanus tom. 2. de Re benef. lib. 10. tit. 29. n. 9. atque in hunc sensum Garcias de Benef. p. 12. c. 1. n. 4. accipit, c. cum accessissent. 8. de Constit. & ibi Panormit. n. 4. Decium n. 44. quatenus dicunt, dignitatem à S. Pontifice erectam, vel numerum Canonorum ejus auctoritate præfixum, aut confirmatum, per inferiorem minui, aut suppressi posse etiam ex causa; excepta nimirum prædictâ diminutione fructuum ex postfacto superveniente.

§. IV.

Formam suppressioni tribuit justa causa, & sollemnitas: utraque enim concurrat, oportet, quando suppressio fit auctoritate ordinariâ, aliâs redditur nulla c. ex parte de Constit. Pyr. Corrad. in Prax. benef. lib. 2. c. 8. n. 40.

Justa causa est tenuitas reddituum talis, ut persona idonea non possit cum illis vivere, atque perferre, & absolvere omnia onera beneficio annexa c. ult. de V. S. ubi Gloss. & DD. Felin. in d. c. cum accessissent. n. 17. & 19. de Constit. Jacob. Pignatell. tom. 8. consult. 30. n. 3. Quamobrem ut præbendæ Cathedralium, aut Collegiatarum insignium ad augmentum distributionum supprimantur, probari debet fructus præbendarum esse ita tenues, ut nequaquam ex illis tertia pars pro distributionibus deduci possit. Trident. sess. 21. de Reform. c. 4. Deinde constet, necessum esse, non posse eis uniri aliquot beneficia simplicia secularia. Trident. sess. 24. de Reform. c. 15. Denique diminutio fructuum debet esse

esse perpetua. Rota dec. 316. p. 2. *Noviss.* ubi resolvit, diminutionem contingentem ratione p[re]sentis, tanquam transitoriam, & non perpetuam non suffragari. Certè propter ruinam Ecclesiæ ex causa inopiæ vix reparabilem beneficia supprimenda non sunt sed potius in matrices, vel alias Ecclesias cum omnibus oneribus, ac emolumentis transferenda. Trident. *sess. 21. de Reform. c. 7.*

33 Pro solennitate exigitur consensus tum Ecclesiæ Cathedralis, *Clem. 2. de Reb. Eccles. non alien.* tum illius Ecclesiæ Collegiæ, in qua præbenda supprimitur, ut à S. Congregatione decisum refert Barb. 3. p. de *Offic. & potest. Episc. alleg. 67.* Petrus de Murga *tr. de Benef. q. 7. n. 26.* Potest tamen hic consensus Capituli intervenire post suppressionem, cum in ejus gratiam postuletur. Gratian. *Discept. forens. c. 278. n. 3.* Præterea requiritur consensus Patronorum, si præbendæ sint de jure patronatûs Laicorum. Trident. *sess. 24. de Reform. c. 15.* Panormit. Felin. & alii in c. *cum accessissent. de Constit. ita tamen, ut si sine causa legitima renuerent, ad consensum præstandum à proprio Superiore, veluti à Metropolitanano, compelli possent.* Panormitanus p. 2. *consil. 59. col. 3.* Lambertin. *de Jure patronat. p. 2. lib. 1. q. 2. art. 16. & 17. noster* Petrus de Murga *cit. q. 7. n. 9.* Aliqui exposcunt etiam beneplacitum Papæ, asseruntque tutius rem geri, si illud impetretur. Gloss. in d. *cum accessissent. V. confirmatum.* Butt. *ibid. n. 15.* Jacob. Pignatell. *tom. 8. consil. 30. n. 5.*

§. V.

34 Finis suppressionis est, ut Ministri Ecclesiæ redditibus suppressarum præbendarum decenter sustententur, & ad servitium DEI magis animentur, ut innuit Trident. *d. sess. 24. de Reform. c. 15. in pr.*

§. VI.

35 Effectus suppressionis est, quod beneficium

ita extinguat, ut totaliter desinat esse beneficium, & ejus redditus ad alios usus Ecclesiasticos destinentur.

Pars V. De Pensione.

SUMMARIUM.

36. Pensionis definitio. 37. Divisio. 38. Quis beneficiis pensionem imponere possit? 39. Potest imponi vel beneficio, vel Beneficiario. 40. An successor, teneatur solvere pensiones non solutai? 41. Pensio debet consistere in quantitate. 42. Debet esse moderata. 43. Et ex justa causa imponi. 44. Assignatur finis. 45. 46. Et effectus pensionis. 47. Contraria.

§. I.

Definitur pensio, quod sit certa portio reddituum alicujus beneficii ad tempus ab eo separata, & alteri à beneficiario præstanda. Azor. *Instit. moral. p. 2. lib. 8. c. 5. q. 1.*

§. II.

Dividitur pensio in temporalem, spiritua-
lem, & mediam, seu mixtam. *Temporalis* dicitur, quæ datur ab Ecclesia propter aliquod ministerium temporale, sive prælitum, sive præstandum Ecclesiæ; ut si pensio ex beneficiis, vel decimis præstetur alicui Principi ad hoc, ut Ecclesiam contra infideles tueatur; aut Oeconomo negotia Ecclesiastica gerenti, aut Advocato pro Ecclesia patrocinanti, aut Procuratori ad lites. *Spiritualis* seu Ecclesiastica est, quæ fundatur in ministerio merè spirituali; qualis est, quæ datur Coadjutori Episcopi, vel Vicario, aut Cooperatori Parochi. *Media*, seu *mixta* vocatur, quæ Clerico quidem quâ tali conceditur, non tamen propter spirituale ministerium, sed ob aliam causam; cujusmodi est ea, quæ datur Clerico inopi, aut Parocho seni ad vitæ sustentationem; vel quæ datur ei, qui beneficium resignavit alteri, reservatâ sibi cum autoritate Superioris pensionem: vel ei, qui beneficium suum cum altero

tenore permutavit: vel denique ei, qui lite beneficiaria cedit. Azor. d. c. 9. l. 5. Lib. 2. de J. & J. c. 34. n. 202. Joan Gaballut. in Jur. Can. Theor. & prax. lib. 5. c. 7. n. 4.

§. III.

38 *Causa efficiens* pensionis est is, qui eam beneficio, aut Beneficiato imponit. Potest autem pensionem imponere imprimis S. Pontifex ex plenissima potestate, quam in beneficiis habet. c. 2. de Præbend. in 6. Deinde etiam Episcopus, non quidem pro libitu, sed ex justa, & rationabili causa, ut cum communi docet Gigas de Pensionib. c. 6. Garc. de Benef. p. 1. c. 5. n. 295. & seqq. qui ibi quoque ostendit, eam potestatem Episcopis nec per Decretum Pauli IV. nec per constitutionem Pii V. de confidentiis nec per non usum, vel contrarium usum ademptum esse, quidquid alii contradicant.

§. IV.

39 *Subiectum* pensionis est vel beneficium, vel Beneficiatus, cui imponitur. Si beneficiato imponatur, ejusdem morte finitur, nec ad Successorem transit. c. nisi. 21. de Præbend. ubi Papa declarat, ob bonum pacis, & concordie potuisse decerni, ut unus ex duobus electis ad eandem dignitatem, habeat dignitatem, & alter annexam pensionem ex redditibus illius solvendam, ita tamen ut talis pensio non debeat solvi nisi dum vivit Beneficiarius gravatus. Secus si pensio sit imposita beneficio, siquidem tunc censetur onus reale in ipso beneficio constitutum, & quasi servitus inherens, consequenter transit cum ipso beneficio, & contra quemlibet possessorem beneficii ob pensionem agi potest per c. veniens 8. de Transact. cum venissent. 6. de Instit. Barb. J. E. U. l. 3. c. 11. n. 93. sive exprimat in pensione, ut successor teneatur, prout frequenter fit, sive non exprimat. Gigas de Pension. q. 3. n. 2. q. 44. & 47.

40 In factis disputatum fuit: utrum Successor

in beneficio pensione gravato pensiones tempore Prædecessoris decursas solvere teneatur?

Affirmat Garc. de Benef. p. 1. c. 5. n. 191. cum innumeris citatis; tum ex juris analogia, quo novus possessor vectigalia temporis antea acti pendere tenetur: l. Imperatores. ff. de Publican. tum quia successor in beneficio debita Prædecessoris præstare tenetur, quæ Prædecessor in utilitatem Ecclesiæ contraxit. c. 1. de Solutionib.

Negant Flam. Parisius de Resignat. Benef. lib. 6. q. 5. n. 19. Faber C. de SS. Ecclesiis. desin. 86. & alii communiter: cum enim ex una parte Pensionarius non habeat jus in beneficio, sed in solis beneficii fructibus; ex altera verò Successor neque jus, neque proprietatem, neque usum fructuum habuerit, qui suam beneficii possessionem præcesserunt, nulla videtur esse ratio, ob quam ad istiusmodi fructuum, ac pensionum reliqua solvenda adstringatur, quamvis ex postfacto beneficium possideat.

Ad jura contraria expedita solutio est: quoniam l. Imperatores. ff. de Publican. loquitur de oneribus merè realibus, pensio autem potius est onus mixtum, partim scilicet personale, partim reale, quod non aliter personam afficit, nisi quatenus possidet. Cap. 1. de Solutionib. scopum non ferit, quandoquidem pensiones non sunt constitutæ pro Ecclesiæ utilitate, sed pro privato Pensionarii commodo, aut indemnitate, adeoque & debitum præteritarum pensionum in utilitatem Ecclesiæ contractum non esse, palam esse.

§. V.

Materia, seu *Objectum* pensionis est certa pecuniarum quantitas, non quota pars fructuum, puta tertia, quarta, vel similis per c. nisi essent. 21. de Præbend. ibi: ut ipse 20. libras de redditibus Capituli, & 40. de Provenibus Prioratus percipiat annuatim; ubi libra non

pondus, sed nummum, seu monetam significat arg. l. fin. §. 2. C. de Appellat. Et quamvis pensio imponatur super fructibus, & emolumentis omnibus beneficii. Gigas de Pensionib. consil. 35. n. 9. Rota dec. 508. sub n. 3. & quod autem. p. 3. Recent. fructus tamen hi, & emolumenta sunt in simplici obligatione, non autem in solutione. Puteus lib. 1. dec. 10. n. 6. Seraph. dec. 1429. n. 5. cum juxta sty- lum curiæ non fiat reservatio pensionis in fructibus, nisi ex magna causa, ut rectè ad- vertit Covar. Var. resol. lib. 1. c. 15. sub. n. 13. & tersio fructibus. sine dubio ideo; ut tollatur occasio discordiarum, quæ ex communione fructuum inter Rectorem, & Pensionarium oriri possent. arg. l. cum. pater 77. §. dulcis- simis. 20. ff. de Legatis. 2.

§. VI.

42 *Pensio* pensiois posita est in moderata portione ex alieno beneficio Ecclesiastico iusta de causa separata. Itaque

I. Ad pensionem legitimè, constituendam requiritur, ut sit moderata, præsertim si ex beneficiis curatis solvi debeat, ne si istorum redditus nimium diminuatur, viri docti, & ad illa idonei à cura animarum absterreantur, & à Parochiis ad pingues Canonicatus aspirent. Quamobrem Trident. sess. 24. c. 13. de Re- form. prohibuit, ne Cathedrales Ecclesiæ, quarum redditus summam ducatorum mille, & parochiales, quæ summam ducatorum centum, secundum verum annum valorem, non excedunt, ullis pensionibus, ac reserva- tionibus fructuum onerentur. Quod tamen juxta morem cuiusque regionis intelligen- dum, monent Cardinales *ibid.* Pari ratione pensionibus gravari non debent dignitates, & Canonicatus, nisi de illa parte reddituum, quæ excedit centum Ducatos. Flam. Parif. de Resignat. benef. lib. 6. q. 2. num. 28. ubi asserit, ita à Sixto V. ordinatum fuisse, Benefi- cio simplici pensio imponi non solet, si ejus

redditus viginti quatuor aureorum summam non excedunt, ut tradit Mandos. tr. de si- gnat. grat. tit. pensiones. col. 4. §. super Pa- rochiali.

II. Requiritur, ut pensio constituatur ex justa causa; qualis est, si in iudicio, vel extra de jure litigioso circa beneficium fuerit trans- actum reservatâ pensione ad bonum pacis: c. de cetero. §. de Transact. c. nisi essent. 21. de Prabend. si beneficium dimittatur ex causa permutationis, retenta pensione ad compen- sandum valorem fructuum dimissi beneficii cum fructibus tenuioribus alterius: c. ad quæst. 6. de Rer. permur. si ex causa senectutis beneficio quis cedat, ut ex Decio & Felino probat Azor. Instit. moral. p. 2. lib. 8. c. 5. Gigas de Pension. q. 6. n. 3. si Ecclesia indi- geat aliò Ministro præter Rectorem. c. 3. de Offic. Vicar. c. conquærente de Cleric. non resid. item si quis de Ecclesia sit bene meritus. Gigas de Pensionibus d. q. 6. n. 1. si sine ejusmodi causa pensionem obtineas, peccas, licet S. Pontifex tecum dispensaverit, ut docet Less. lib. 2. de F. & F. c. 34. dub. 38. n. 204. ca- que communis est Theologorum sententia, duce S. Thoma 2. 2. q. 100. a. 1. ad 7. ubi eum, qui pecuniam accipit à dispensatore, aut procuratore, quem scit, malè commissam sibi pecuniam dispensare, æquiparat cum eo, qui sine justa causa accipit pensionem Ecclesiasti- cam ex Papæ dispensatione. Imo si ab Episcopo imponatur pensio, justa causa non tantum pro justitia, sed etiam pro validitate desideratur. Garc. de Benef. p. 1. c. 5. n. 314. & si de causa non appareat, præsumitur in fraudem imposita, nec creditur Episcopo asse- renti causam intervenisse. Rebuff. in Praxi benef. tit. de Pacif. n. 109.

Non immeritò dubitatur: an ad pensio- nem beneficio imponendam opus sit consen- su Beneficiati, vel Patroni, si beneficium sit Patronatum? Neutrius consensum necessa- rium

rium esse Pontifici, omnes facile concedunt
arg. c. 2. de Præbend. in 6 omisso tamen con-
sensu beneficiati invalida est pensionis consti-
tutio, tametsi à S. Pontifice facta sit, ut perspi-
cè colligitur ex Regul. Cancell. 45. de Consensu
in resignationib. & pensionib. ubi cavetur, quòd
literæ reservationis, vel assignationis, etiam
motu proprio, cujusvis pensionis annuæ
super alicujus beneficii fructibus expediri non
possint, nisi de consensu illius, qui pensionem
persolvere tunc debet. Nullo verò jure
constitutum reperias, consensum Patroni esse
necessarium, ut Beneficio patronato sive à
Pontifice, sive ab Episcopo pensio imponatur.
Panormit. in c. un. num. 20. h. t. Azor. p. 2.
Instit. moral. lib. 8. c. 8. quæst. 1. Interim
si Patronus cum tempore alimentis indigeret,
quæ unâ cum pensione commodè ex benefi-
cio præstari non possent, pensio sine Patroni
consensu concessa cedere deberet, cum po-
rior sit Patroni causa, quàm Pensionarii: &
S. Pontifex præjudicare non soleat Patronis
præsertim laicis, ne à foundationibus absterrean-
tur, quòd SS. Canones maximè cavent.

§. VII.

¶ Finis pensionis est alimentorum suppedi-
tatio: pensio enim instituta est in gratiam Pen-
sionarii ut cedat pro alimentis, & vicem be-
neficii obtineat; ut prolixè ostendit Lotter.
de Re benef. lib. 1. q. 35. à n. 45.

§. VIII.

¶ Effectus Pensionis alius est ex parte Benefi-
ciati gravati, alius ex parte Pensionarii.

Beneficiatus tenetur pensiones integras
præstare, etiam si fructus beneficii uno vel al-
tero anno deficient: quippe pensiones sunt
onus reale beneficii, neque debentur præcisè
intra fructuum, cum nec augeantur, licet
fructus beneficii ubertim crescant, sicque de-
fectus fructuum unius anni per alterius uber-
tatem compensatur arg. c. propter sterilitatem.
3. de Locato, & conduct.

Quotidiana quæstio est: utrum Beneficiatus
sine labe simoniæ pensionem redimere, hoc
est, aliquid dare possit, ut obligatio pensio-
nis per hoc extinguatur? Ubi numerosiq;
manus Theologorum, & Canonistarum di-
stinguit, &

Respondet I. Pensio temporalis, seu laica,
quæ de redditibus Ecclesiæ propter ministere-
rium temporale tribuitur, sive Laico, sive Cle-
rico, potest redimi, atque etiam pretiò vendi
sine simonia. Ita post Sotum & Victoriam
Less. lib. 2. de F. & F. c. 35. dub. 22. n. 123.
ideò, quia postquam talis pensio à spirituali
titulo beneficii legitimâ autoritate separata
est, neque spiritualis est, neque spiritualibus an-
nexa, & per consequens nec materia simoniæ.

Respondet II. Pensio spiritualis, seu Ecclesia-
stica, quæ non nisi Clerico dari potest, & tra-
ditur pro officio spirituali v. g. Concionatoris,
Coadjutoris &c. citra simoniam nec redimi,
nec vendi, aut pretiò commutari potest. Ita
communis DD. teste Lessio d. dub. 22. n. 122.
Sanchez 7. moral. c. 29. n. 8. Suarez tom. 1.
de Relig. lib. 4. de Simon. c. 26. propterea:
quia talis pensio non minùs, quàm beneficium
Ecclesiasticum, in spirituali officio fundata est,
& hoc officium manere debet. Quod si ma-
nente obligatione, spirituali ipsæ temporales
pensiones, seu fructus ad biennium, vel trien-
nium redimerentur, aut ad vitam locarentur,
nihil absurdi esset, ex quo non ipsum jus
pensionis, sed solum fructus redimerentur,
quod in decimis quoque & redditus benefi-
ciorum permistum, cum fructus isti sint merè
temporales, & à titulo spirituali separabiles,
Suarez cit. c. 26. n. 10. Less. d. n. 122.

Respondet III. Pensio media, seu mixta,
quæ nimirum solis Clericis conceditur, non
propter titulum spiritualem, sed propter pau-
peratatem, senium, resignationem, aut compo-
sitionem litis, per se loquendo, & abstrahendo
à constitutione, & usu Ecclesiæ sine simonia

tam redimi, quam vendi potest, cum enim similiter propter causas temporales, & alimenta detur, non apparet, quomodo sit spiritualis: & nec hoc, quod solis personis Ecclesiasticis conferatur, atque clericatus tanquam coeditio, vel dispositio ex parte subjecti desideretur, eam spirituales reddit. Ita Cajetan. tom. I. opusc. 31. resp. 10. & teste Less. loc. cit. n. 124. & 125. passim DD. in Clem. un. §. eadem quoque de Supplend. negl. Pralat. At de Stylo Curia Romanæ venditionem pensionis mixtæ simoniacam reputari, tradit idem Less. n. 129. idque propter obligationem recitandi Officium B. Virginis huic pensioni ex Constitutione Pii V. Et proximo, annexum: quippe cum hæc obligatio sit spiritualis, & nunc per se annexa pensioni temporali, illam reddit spirituales, & materiam simoniæ, ut cum aliis docet Zoësius ad tit. de Simon. n. 47. Eâ tamen ratione non obstante, talem pensionem sine alia auctoritate redimi posse, asseverant Cajetanus, & Suarez ubi supra. Lessius d. n. 129. & alii, quorum agmen ducit Toletus lib. 5. Inst. Sacerdot. c. 92. dummodo non ante resignationem patrum præcesserit de pensione constituta redimenda, & per hoc non tollatur obligatio Officii B. Virginis, ubi prædicta constitutio Pii V. recepta, & usitata est; sine dubio ideò: quia per redemptionem non tam jus ipsum spirituale sic extinguitur, quam fructus anticipatâ solutione venduntur, quod labe simoniæ caret. Zoëf. ad tit. de Simon. n. 48.

Verùm ab hac sententia recedere me faciunt Fagnan. in c. ad audientiam. 31. num. 88. & c. 15. de Rescript. Flam. Paris. de Resigant. Benef. lib. 6. q. 2. n. 128. Rebuff. de Pacific. possess. n. 134 Navarr. consil. 59. n. 1. de Simon. Gigas de Pensionib. q. 45. & 87. cum innumeris citatis, qui ad redemptionem beneficiariæ pensionis duplicem prærequirunt Romana ex Curia sumptam dispensationem,

quæ tamen utraque uno tenore possit ab initio impetrari. Prima est ipsa pensionis constitutio, altera est jus, ac potestas ipsius pensionis extinguendæ; quod jus plerumque conceditur in solutione quinque annatarum, id est, ut pensio v. g. viginti aureorum annuorum redimi possit centum aureorum semel factâ solutione: siquidem quinquies multiplicatus vicenarius numerus pertingit ad centesimum. Interdum tamen Romana Curia assignat sex, septem, aliquando octo annatas, rarius novem, & rarissimè decem: hæc namque taxatio fieri consuevit secundum præsentem Pensionarii, quæ probanda est, ætatem, quia quò junior est, eò major decurrendarum annatarum numerus præsumitur, & econtra minor, quò senior est, & provecior Pensionarius.

Pensionarius pro rata suæ portionis tenetur ad subsidium charitativum, ad contributiones, & alia onera imposita respectu fructuum beneficii. Garc. de Benef. p. 1. c. 5. n. 171. Navarr. consil. 1. de Escl. adific. & ita in contributione pro Seminario statuit Trident. Sess. 23. de Reform. c. 18. §. ad hanc autem portionem. partim quia qui sentit commodum, sentire etiam debet onus ei annexum per Reg. 77. Jur. in 6. partim verò quia æquò difficilius esset Beneficiato, si proventibus suis, per pensionem diminutis, illis annexum onus nihilominus permaneret. Aliquando tamen solet pensio concedi cum expressa exemptione, ut post alios notat Garc. d. c. 5. n. 127.

§. IX.

Contraria Pensionis sunt modi quibus ea extinguitur. Extinguitur autem I. morte naturali Pensionarii, quemadmodum & usufructus morte usufructuarii, & cætera personales servitutes. §. 3. Instit. de Usufr. II. per professionem Religionis, aut per matrimonium. Azor. Instit. Moral. p. 2. lib. 8. c. 10. q. 1.

SUMMARIUM.

1. Alienationis diversa acceptio. 2. Quid sit alienatio rerum Ecclesiæ. 3. Referuntur jura prohibentia hanc alienationem. 4. Quinam possint alienare res Ecclesiæ. 5. Quæ res dicantur Ecclesiæ? 6. Usque 13. Quæ res vocentur immobiles? 13. usque 17. Quæ mobiles? Et quid juris circa earum alienationem? 17. usque 21. Quæ causa? 21. usque 27. Quæ solennitas requiratur ad alienationem. 27. Quis sit finis? 28. Et seqq. Quis effectus alienationis, Et quatenus ea sit irrita.

NE Dignitates & Beneficia Ecclesiastica intendant, rerum Ecclesiæ alienatio quibusdam in casibus Prælati, ac Beneficiariis interdicta est, nisi adhibitis certis solennitatibus, & existentibus causis in jure præscriptis.

§. I.

Alienationis vocabulum sumitur vel strictè vel latè. Strictè, & propriè dicta alienatio complectitur omnes contractus, & actus, per quos dominium rei tam directum, quam utile transfertur; quales sunt *donatio*, *venditio*, *permutatio*, *datio in solutum*, *institutio*, *legatum*. l. alienationis. 28. l. alienatum. 67. ff. de V. S. l. i. C. de Fundo dotali. Latè seu impropriè alienatio accipitur pro actu, quo dominium sive directum, sive utile tantum, vel aliud jus in re, aut ad rem saltem absolute quæsitum transit; cujusmodi sunt *feudum*, *emphyteusis*, *hypotheca*, seu *pignus*, *precaria*, *locatio ad longum tempus*, *constitutio usufructus*, *usus*, vel *servitutis realis*. l. fin. C. de Reb. alienis non alienand. l. 4. §. 2. l. 8. §. 2. ff. de Alienat. judicii mut. causâ facta. Hæc acceptio est hujus loci juxta c. nulli. §. h. t. extrav. ambitiosa. Eod. inter Comm. & in ea.

§. II.

Definitur alienatio rerum Ecclesiæ, quòd & sit dominii, vel alterius cujuscunque juris, quod Ecclesiæ est, in alium translatio.

§. III.

Causa efficiens hujus alienationis est vel re-
mota, vel proxima.

Re-

¶ 1. Et si verò vacet beneficium per adeptionem Episcopatus non tamen pensio, quæ isto casu non venit comprehensa nomine beneficii. III. per consolidationem, si Pensionarius beneficium oneratum adipiscatur, eò quòd res sua nemini serviat. l. uti frui. ff. Usufruct. quemadmod. caveat. l. tibi fundi. ff. Quemadmod. Usufr. amitt. IV. per crimen hæresis t. ad abolendam. de Hæretico læsæ Majestatis, aut Sedis Apostolicæ c. fælicis. de Pænis in 6, item si quis percusserit Cardinalem d. c. fælicis. aut Episcopum, in cujus diocesi pensionem habet. Clem. 1. de Pænis. V. per spontaneam remissionem: cum enim pensio constituta sit incommodum pensionarij, potest is suo commodo, & juri renunciare. Azor. d. lib. 8. c. 10. §. 6. Pirching. h. t. n. 21.

Pars VI.

De oneris impositione.

Per oneris impositionem nil aliud intelligitur, quam fructuum beneficialium reservatio; de qua potissimum in c. un. h. t. ubi Collator beneficii prohibetur ex eo sibi, aut Nepoti, vel alteri cuilibet reservare fructus, seu proventus, vel aliquam eorum partem, aut collationem differre, ut ipse interim percipiat fructus. Imò si eorum pars aliqua exigeretur pro collatione, institutione, aut præsentatione, illæ simoniacæ, & ipso jure nullæ forent extrav. cum detestabile. 2. §. per electiones. de Simon. inter Comm. & ibi Barb. n. 5. Attamen si justa causa subsit, veluti si Ecclesia magno ære alieno gravetur, vel alia necessitas urgeat, potest ad tempus ante beneficii collationem pars fructuum reservari. d. c. un. & ibi Panorm. n. 20. cum quo concordat. c. penult. de V. S. ibi DD.

TITULUS XIII.

De Rebus Ecclesiæ alienandis, vel non.